

Martin Jensen
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

GENERALDIREKTØREN

DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK-0999 København C
T +45 3520 3040
www.dr.dk

Maria Rørbye Rønn
D +45 3520 3628
E mrr@dr.dk
28.10.2014

Kære Martin Jensen,

Du har den 22. juni 2014 klaget over udsendelsen *Feature: Spionen der skrev digte*, der blev sendt på P1 den 17. juni 2014. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du den 22. september klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og lavet en indstilling til min afgørelse.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg har valgt at følge.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Generaldirektør

Kopi: Journalen

Redaktør Mette Willumsen
Redaktionschef Søren Bo Hansen
Jurachef Peter Skov
Etikchef Inger Bach

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klage over *Feature: Spionen der skrev digte* sendt på P1 den 17. juni 2014

P1 sendte den 17. juni 2014 *Feature: Spionen der skrev digte* om Jörg Meyer, der blev fængslet i isolation og senere blev idømt seks års fængsel for at spionere for DDR.

Efterfølgende klagede historiker Martin Jensen til den ansvarlige redaktør over, at udsendelsen var helt ukritisk og indeholdt faktisk forkerte oplysninger.

I den første klage hed det den 22. juni 2014:

"Man kan bl.a. høre, at på samme tid som Meyer starter i gymnasiet, begynder DDR at opføre en mur, dvs. Berlin-muren, der skal skille Vestberlin og Østberlin, og videre hedder det at 'formålet med muren er at beskytte DDR's indbyggere mod fascismen i vest.' Jeg finder det helt grotesk, at man i DR i 2014 kan viderebringe den slags nonsens, som er et rent ekko af DDR's propaganda.

Meyer påstår i udsendelsen, at da han mødte Karen Vinten, arbejdede hun allerede i Udenrigsministeriets USA-afdeling. Det er faktisk forkert. De to mødtes i maj 1975, og først i 1977 blev Vinten ansat som studentermedhjælper i Udenrigsministeriet, stærkt tilskyndet af Meyer og to agenter fra STASI, som Karen Vinten også mødtes med, bl.a. i Helsingfors. Det er altså også faktisk forkert, når det påstås, at Vinten intet anede om Meyers spionage."

Redaktør Mette Willumsen svarede den 23. juni:

"Jeg vil gerne beklage mange gange, hvis det kom til at lyde som om det er DRs holdning, at DDR-muren blev oprettet for at beskytte DDRs borgere mod fascismen i vest. Tilrettelæggeren speaker, at hun beder Jörg Meyer fortælle sin historie. Det vi får, er hans beskrivelse af, hvordan han selv, på daværende tidspunkt, opfattede situationen.

Jeg kan godt se, når jeg læser manus igennem, at det ser ud som om, at Karen allerede var studentermedhjælper i Udenrigsministeriet, da hun blev kæreste med Jörg Meyer. Det er redaktionen bekendt, at hun først blev ansat senere, efter de har været kæreste i en tid.

I udsendelsen fortæller Jörg Meyer, at Karen intet vidste, om at han var spion. Da retssagen rullede, og fik stor mediebevågenhed, blev der

skrevet om, at Jörg Meyer var en såkaldt Romeo-agent, der forførte sig til viden, som han kunne sende videre til DDR. I dag, 36 år senere, fastholder han, at han var forelsket i Karen, at hun intet vidste, om at han var spion, og at han er plaget af dårlig samvittighed over de problemer, han påførte hende. Han forklarer, hvordan han 'opfandt' oplysninger til DDR, så de ville lade ham blive i DK. Tæt på Karen.

Vi kunne være gået hårdere til ham, og stillet flere kritiske spørgsmål, og presset ham ang. Karen, men intentionen med programmet var ikke, at få ham til at tilstå hændelser, eller afsløre nye sider i sagen."

Martin Jensen var ikke tilfreds med redaktørens svar og uddybede derfor sin klage den 24. juni:

"Det er imidlertid ikke korrekt, at speakeren beder Meyer forklare sin historie. Meyer starter med at fortælle om sin anholdelse, hvorefter der klippes direkte til speakeren, der begynder at fortælle om Meyers opvækst. Det sker i tredje person. Det er altså ikke Meyers beretning, men derimod journalisten forklaring om hans opvækst, hvorfor udsagnet også må tilskrives journalisten.

Når I vidste, at Meyer var Romeo-agent, og at det er faktisk forkert, at Karen Vinten allerede udarbejdede i udenrigsministeriet da hun mødte Meyer, så forstår jeg ikke, hvorfor I ikke inddrager disse relevante oplysninger?

Hvis I har undersøgt sagen, så ved I også, at Meyer tog Karen Vinten med til såkaldte tredjelandsmøder, hvor de mødtes med to STASI-agenter (Jürgen Rogalla og Berndt Gentz), og at disse to sammen med Meyer lagde et stærkt pres på Vinten (i retten forklarede hun, at hun følte sig 'åndeligt voldtaget') for at få hende til at søge job i Udenrigsministeriet, så hun kunne skaffe oplysninger. Karen Vinten vidste altså udmærket, at Meyer var agent. Meyer taler altså usandt angående dette forhold."

Denne uddybning blev ikke registreret på redaktionen. I fraværet af et svar valgte Martin Jensen den 22. september at anmodede lytternes og seernes redaktør om at behandle sagen.

Jeg har nu gennemgået sagen og afleverer hermed min indstilling:

Klagen omhandler dels den ukritiske portrættering af Jörg Meyer og dels udsendelsens faktisk forkerte udsagn. I det følgende gennemgås de fire klagepunkter, der har kunnet udledes af klagen.

1. Udsagnet om opførelse af Berlin-muren:

Klager henviser til, at speakeren i udsendelsen fortæller følgende om Jörg Meyers opvækst:

"Jörg voksede op med sin familie i en lille by, der hedder Mecklenburg i Østtyskland. På det tidspunkt hvor Jörg startede i gymnasiet, begyndte DDR at bygge en mur, der skal skille Vestberlin fra Østberlin. Formålet med muren er at beskytte DDR's indbyggere mod fascismen i vest. Muren sætter en stopper for en stigende flygtningestrøm fra det kommunistiske øst til det rige og demokratiske vest."

I sit svar den 23. juni understreger redaktøren, at det selvsagt aldrig har været DR's hensigt, at det nævnte citat skulle fremstå som DR's vurdering.

Klager har imidlertid ret i, at den nævnte tekst formelt set fremstår som en neutral og beskrivende speak, som DR skal kunne stå inde for.

Derfor bør DR offentligt korrigere speaken.

2. Udsagn om mødet med Karen Vinten og hendes studiejob i Udenrigsministeriet:

I udsendelsen fremgår det via speak og Jörg Meyers egen fortælling, at Karen *allerede* var studentermedhjælper i Udenrigsministeriet, da hun blev kæreste med Jörg Meyer:

"Jörg Meyer:

Jeg mødte hende, tror jeg, til en 1. maj fest hos nogle venner, og det var bare kærlighed dengang (...)

Speak: Jörg er meget forelsket, og de flytter sammen.

Jörg Meyer: Men vi snakker overhovedet ikke om det, hvad jeg laver. Og så kom jeg til, at jeg muligvis skulle tilbage, trukket tilbage til Østtyskland, og der tænkte jeg, nej det vil være et helvede. Hvordan skulle jeg klare det?

Også i forhold til det forhold, jeg havde til Karen.

Speak: Karen arbejder som studentermedhjælper i Udenrigsministeriet i den amerikanske afdeling."

I svaret til klager den 23. juni bekræfter redaktøren, at man var vidende om, at Karen Vinten først blev ansat som studentermedhjælper i Udenrigsministeriet, *efter* hun blev kæreste med Jörg Meyer.

Det er en oplysning, som burde være gengivet i udsendelsen.

3. Udsagn om Karen Vintens uvidenhed om spionagen:

I udsendelsen hævder Jörg Meyer, at Karen Vinten var uvidende om spionagen for DDR:

"Jörg Meyer: Jeg prøvede meget, meget, meget forsigtigt at få hende til muligvis at tage nogle dokumenter ud for at beholde min stilling i Danmark.

Speak: Hvad er det så, hun konkret gør?"

Jörg Meyer: "Hun kopierede eller lavede kopier af nogle dokumenter fra Amerika-afdelingen i dansk udenrigsministerium. Hun vidste absolut intet om, hvad der virkelig var bag ved dette. Jeg fortrængte tanken, om det var i orden eller ej. Jeg så kun, at jeg stadig kunne blive sammen med hende. Det var det eneste.

Speak: Tænkte du så, okay, nu kan det ende lykkeligt for os?"

Redaktionen henviser til, at Meyer stadig den dag i dag fastholder, at han var forelsket i Karen, og hun ikke kendte til hans spionage. De finder det derfor ikke nødvendigt at spørge yderligere ind, da det ikke er formålet med udsendelsen.

Det fremgik imidlertid af retssagen mod de to, at hun undervejs fik viden om hans arbejde som spion. På den baggrund burde redaktionen på dette punkt have stillet spørgsmålstejn ved Jörg Meyers forklaring i udsendelsen.

4. Generelt fravær af kritiske spørgsmål:

Klager kritiserer, at der ikke på noget tidspunkt i udsendelsen stilles nogen form for kritiske spørgsmål fra journalistens side.

I udsendelsen fortæller speakeren: *"Efter koncerten går jeg hen til ham [Jörg Meyer] og spørger, om jeg må høre hans historie."* Redaktøren henviser på den baggrund til, at hovedformålet med udsendelsen var at portrættere Jörg Meyer og ikke at stille kritiske spørgsmål til hans version af historien.

Redaktionen har ret i, at udsendelsen har fokus på forestillingen og Meyers eget forsøg på at forklare sig, hvilket i sig selv er interessant og relevant. Som det fremgår af konklusionerne fra pkt. 2 og 3 ovenfor er det imidlertid en svækkelse af udsendelsen, at der ikke på disse konkrete punkter er noget kritisk modspil til Jörg Meyers forklaringer. De væsentligste konkrete punkter er beskrevet under pkt. 1, 2 og 3.

Samlet konklusion og indstilling

P1-featuresn "Spionen der skrev digte" den 17. juni 2014 rummende bl.a. klip fra en ny forestilling og et interview med den tidligere DDR-spion Jörg Meyer.

På enkelte punkter gav featuresn desværre et misvisende billede af historiske begivenheder.

I en speak hedder det om baggrunden for Berlinmuren:

"Formålet med muren er at beskytte DDR's indbyggere mod fascismen i vest."

Hvis en sådan påstand skal gengives, kræver det bl.a. en meget klar kildeangivelse. DR skal beklage, at påstanden helt utilsigtet kunne opfattes som en neutral speak.

I udsendelsen forklarer Jörg Meyer, at hans daværende kæreste ikke vidste, at hun medvirkede til spionage. Det burde imidlertid være fremgået af udsendelsen, at Østre Landsret i 1979 nåede til en helt anden konklusion, da den dømte Meyer og hans danske kæreste til henholdsvis seks år og halvandet års fængsel for spionage.

Det indstilles, at ovenstående korrektioner bringes på følgende måde:

- Der bringes en artikel på Fejl og Fakta på dr.dk der rummer ovenstående konklusioner
- Der bringes en meget tydelig tilføjelse med samme indhold på den side på dr.dk, hvor udsendelsen stadig kan høres:
<http://www.dr.dk/radio/ondemand/p1/feature-19#!/05:10>
- Artiklen
http://www.dr.dk/Nyheder/Kultur/Oevrig_kultur/2014/06/20/093840.htm
forsynes med en tydelig tilføjelse med dette indhold:
"I udsendelsen forklarer Jörg Meyer, at hans daværende kæreste ikke vidste, at hun medvirkede til spionage. Det burde imidlertid være fremgået af udsendelsen og af denne artikel, at Østre Landsret i 1979 nåede til en helt anden konklusion, da den dømte Meyer og hans danske kæreste til henholdsvis seks år og halvandet års fængsel for spionage."
Samtidig skal der indsættes et link til artiklen på Fejl & Fakta.

Redaktionen har oplyst, at featuren ikke vil blive genudsendt i radioen i sin nuværende form.

Jacob Møllerup, den 10. oktober 2014